

MISIR UYGARLIĞI

Mısırlılar Nil'in kendi hayat yaşamları için sağladığı faydalar karşılığında ona hayat veren anlamına gelen "**hapi**" adını vermişlerdir.

Nil Nehri Mısır'a hayat verir, ülkeyi çöl olmaktan kurtarır. Mısır'ın etrafının çöller ve denizlerle çevrili olması kendine özgü bir uygarlık olmasında etkili olmuştur.

Mısır'ın siyasi tarihi MÖ 4000 yıllarında Kral Menes'in siyasi birliği kurmasıyla başlar. Kral Menes ile birlikte Mısır'da Firavunlar devri başlamıştır.

Mısır Krallığı "**nom**" adı verilen kent devletlerinin birleşmesiyle oluşmuştur.

Not: Dünyada ilk siyasi birliğin Mısır'da sağlanması önemli bir gelişmedir.

Ünlü tarihçi Herodotos, "Mısır, Nil Nehri'nin bir armağanıdır." demiştir. Mısır, Nil Nehri'nin akış yönüne göre Aşağı (Kuzey) ve Yukarı (Güney) Mısır olmak üzere ikiye ayrılmıştır.

Mısır tarihi; eski, orta ve yeni uygarlık olmak üzere üç kısma ayrılır.

Eski İmparatorluk döneminde Mısır'ın sembolü olan piramitler yapılmıştır.

Orta İmparatorluk döneminde imar ve sulama işlerine önem verilmiştir.

Yeni İmparatorluk döneminde Suriye ve Filistin'i ele geçirmek isteyen **Firavun II. Ramses** Hititlerle Kadeş Savaşı'nı yapmıştır. İstenilen sonucun alınamaması üzerine tarihte bilinen ilk yazılı antlaşma olan **Kadeş Antlaşması'nı** Hititlerle yapmışlar.

Mısır medeniyeti kendine özgüdür. Mısır uygarlığını diğer uygarlıklardan ayran en önemli özelliği; **dışarıdan etkilenmeden, kendine özgü özellikleriyle var olması ve gelişmesidir.**

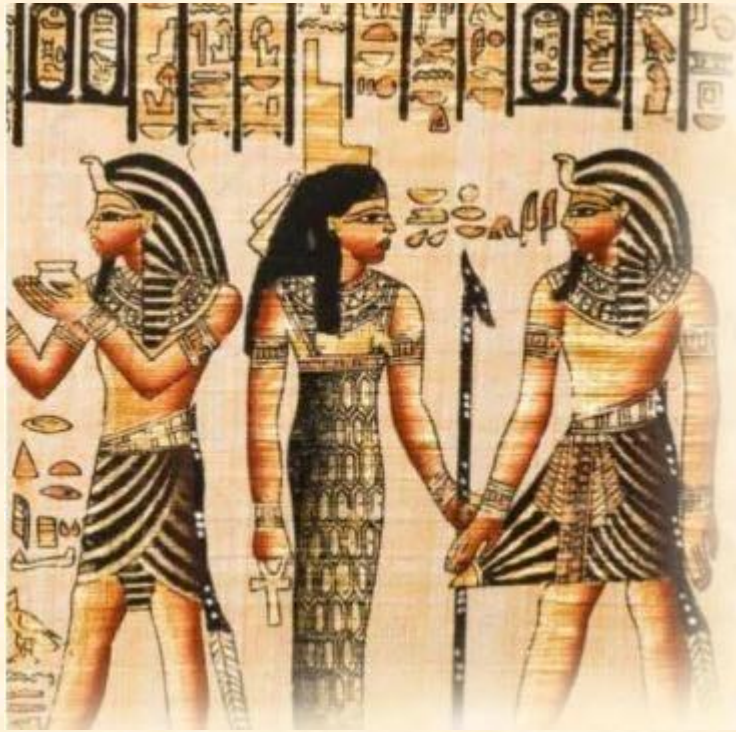
Mısır Uygarlığında Toplumsal Hayat:

Mısır'da yönetim mutlak bir krallıkla yönetiliyordu. Krala, firavun denirdi ve aynı zamanda tanrısal bir gücün olduğuna inanırlardı. Söyledikleri her söz tanrı buyruğu sayılır, yasa olarak kabul edilirdi. Krallık babadan oğla geçerdi.

Halk:

Mısır'da halk;

- rahipler
- askerler
- şehirliler
- tüccarlar,
- zanaatkârlar,
- çiftçiler ve köleler olmak üzere sınıflara ayrılırdı.

Bunlar içinde firavunlar en üst sınıfı, köleler ise en alt sınıfı oluştururdu. Köleler hiçbir hakka ve hukuka sahip değildi.

Ordu ve Yönetim:

Mısır ordusu başlangıçta savunma amacıyla daha sonra ise ülkeleri fetih etmek amacıyla güçlü bir ordu kurulmuştu. Ordu yayalardan oluşurdu. İhtiyaç halinde halktan asker toplanırdı.

İlk Çağda Mısır'da bürokrasi oldukça gelişmiştir. Firavunlara devlet yönetiminde yardımcı olan vezirler, kâtiple ve memurlar vardı. Memurlar asillerden seçilirdi.

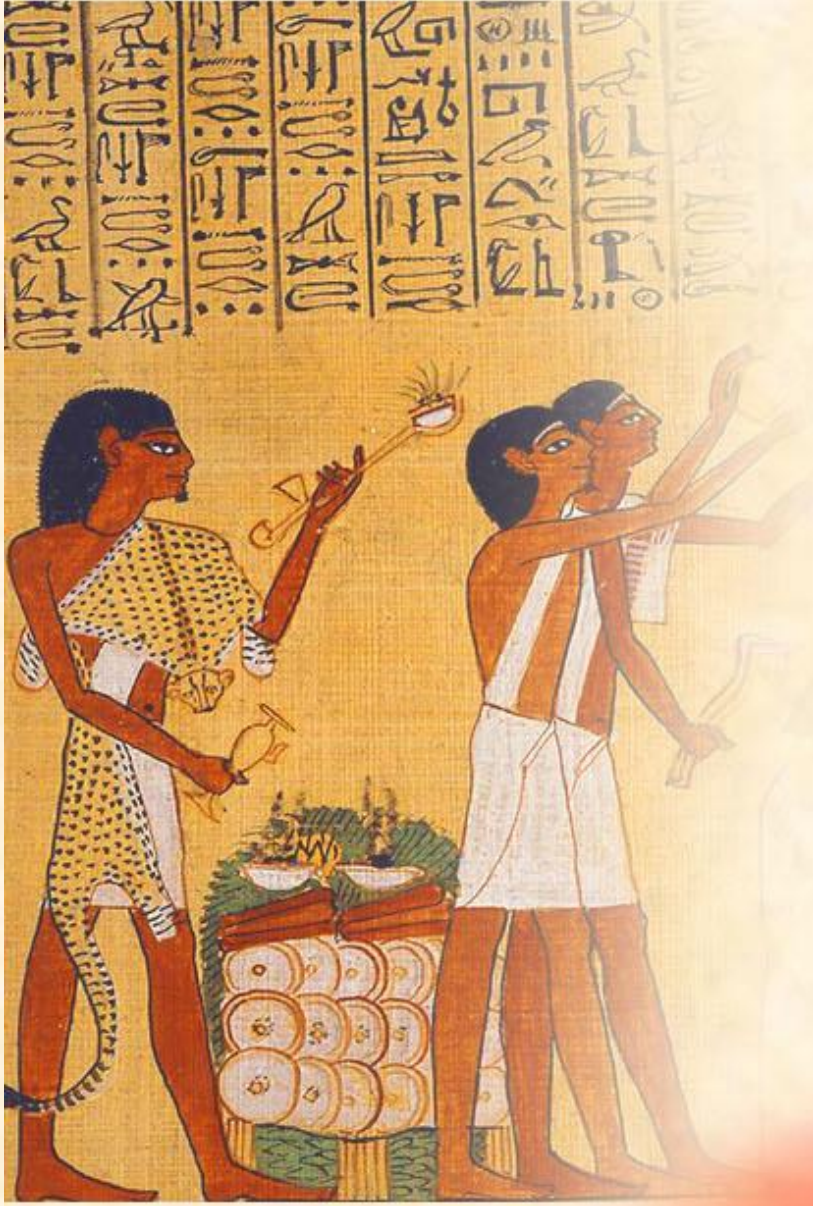
Hukuk:

8 kitapta toplanan mısır hukuku gelişmişti. Erkek ve kadın birbirine eşitti. Her şehirde bir mahkeme bulunurdu.

Dini İnanış:

Mısırlılar tanrularına "**Amon-Ra**" demişlerdi. Ayrıca "Oziris" demişlerdi. Mısırlılar ölümden sonra hayatın devam ettiğine inandıklarından dolayı **mumyacılık, eczacılık ve tıp gelişmiştir.**

Bilim:

Miladi takvimi bulmuş ve yılı 365 gün ve bir ayı da 30 gün olarak hesaplamışlar. Böylece güneş yılına dayalı takvimi icat etmişlerdir. Nil'in akış yönüne göre bir yılı dörder aylık üç bölüme;

-taşma

-ekme

-biçme şeklinde yılı üçe bölme ayırmışlardır.

Hiyeroglif adı verilen kendilerine özgü bir yazı oluşturmuşlardır. Bu yazı, anlatılmak istenen nesnenin resmini çizmekle başlamıştır.

Bilim ve sanatta ileri olan Mısır'da astronomi, matematik, tıp ve eczacılık oldukça gelişmiştir.

Matematik'te ondalık sayıyı bularak ilk kez dört işlemi yapmışlardır. "**Pi**" sayısının bugünkü değerine yakın olarak hesaplamışlardı

Ekonomi ve Tarım:

Mısır ekonomisinin temeli tarıma dayalıydı. Tarımı geliştirmek amacıyla bataklıklar kurutulmuş, sulama kanalları açılmıştır. Ülkede hayvancılık, dokumacılık, maden ve seramik sanatı da büyük bir gelişme göstermiştir.

Sanat:

Mısır'da resim, heykel, kabartma sanatlarında, mimaride özgün eserler veren mısırların başlıca mimari eserleri firavunların mezar odalarının yer aldığı piramitlerdir. Piramitlerin en büyüğü Mısır'ın başkenti Kahire

yakınlarındaki Gize'de bulunan 147 metre yüksekliğindeki **Keops Piramidi**'dir.

MÖ 1200 yılında Ege göçleri sonucunda zayıflayan Mısır İmparatorluğu, önce Asurlular sonra da Persler tarafından işgal edilmiştir.

Perslerden sonra da Makedonya kralı Büyük İskender'in egemenliğine giren imparatorluk, MÖ 30 yılında Romalıların Mısır'ı ele geçirmesiyle sona ermiştir.

Not: Mısır tarihinde Hz. Yusuf (a.s) ve Hz. Musa (a.s.)'ın mühendislik bilgileri çok önemli katkıları olmuştur.

Hazırlayan: Ali Vedat AKBULAK
BAHÇELİEVLER CUMHURİYET ANADOLU LİSESİ